

Crna Gora
AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE

Broj: 02 – 57/4
Podgorica, 26.02.2019. godine

Na osnovu člana 40 i 144 Zakona o elektronskim medijima ("Sl. list Crne Gore", br. 46/10, 40/11, 53/11, 06/13, 55/16 i 92/17) i člana 18 Zakona o upravnom postupku ("Sl. list Crne Gore", br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), postupajući po prigovoru anonimnog gledaoca (akt zaveden kod Agencije za elektronske medije pod br. 02-57 od 14.01.2019. godine), direktor Agencije za elektronske medije donosi

RJEŠENJE

1. Odbija se, kao neosnovan, prigovor anonimnog gledaoca, na rad Javnog preduzeća „**Radio Televizija Crne Gore**“ iz Podgorice, emitera opšteg televizijskog programa „Prvi program Televizije Crne Gore“ (akt zaveden pod brojem 02-57 od 14.01.2019. godine).
2. Protiv ovog rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.
3. Ovo rješenje će se objaviti na veb sajtu Agencije za elektronske medije www.aemcg.org.
4. Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

Obrazloženje

Dana 14.01.2019. godine Agenciji za elektronske medije (u daljem tekstu: Agencija) dostavljen je prigovor anonimnog gledaoca, na rad Javnog preduzeća „Radio Televizija Crne Gore“ kao javnog emitera opšteg televizijskog programa „Prvi program Televizije Crne Gore“ (zaveden kod Agencije pod br. 02-57 od 14.01.2019.g.).

Prigovor se odnosi na programski sadržaj, dio jutarnjeg programa „Dobro jutro Crna Goro“, emitovan 13. januara 2019. godine, u terminu od 09:00 do 10:00 sati.

Po mišljenju podnosioca prigovora „U jutarnjem programu od 09:00 do 10:00 časova emiter je prekoračio granicu sa oglašavanjem uključujući i telepromociju (Habitat, Voli ...)...“.

Polazeći od navedenog prigovora, Agencija je pokrenula postupak za utvrđivanje da li je prigovor osnovan, odnosno da li je došlo do kršenja Zakona o elektronskim medijima (u daljem tekstu: Zakon) i Pravilnika o komercijalnim audiovizuelnim komunikacijama (u daljem tekstu: Pravilnik) i tač. 7.1. izdatog Odobrenja za emitovanje O-TV-J-01.

Po tom osnovu, Sektor za monitoring Agencije izvršio je uvid u snimak emitovanih programskih sadržaja emitera i sačinio nalaz dana 18.01.2019. godine (akt broj 02-57/1 od 18.01.2019. god.).

Saglasno nadležnostima ustanovljenim članom 138 Zakona o elektronskim medijima i članom 111 Zakona o upravnom postupku, a u cilju utvrđivanja činjenice da li je emitovanjem spornog sadržaja došlo do kršenja Zakona, Pravilnika i Odobrenja za emitovanje br. O-TV-J-01, Agencija je Javnom preduzeću „Radio Televizija Crne Gore“ javnom emiteru opšteg televizijskog programa „Prvi program Televizije Crne Gore“ (u daljem tekstu: emiter) dostavila predmetni prigovor, sa nalazom Sektora za monitoring i zatražila da u roku od sedam dana od dana prijema zahtjeva, dostavi pisano izjašnjenje na date navode (akt broj 02-57/2 od 21.01.2019. god.).

Dana 25.01.2019.g., emiter je dostavio Agenciji pisano izjašnjenje (akt zaveden kod Agencije pod br. 02-57/3 od 25.01.2019.g.) u kojem se navodi da je nalaz Agencije da „na početku programskog sadržaja nije emitovano obavještenje o postojanju plasmana, niti obavještenje o sponzorima programa“... „tačan, ali ne smatra da su napravljeni propusti“. Po mišljenju emitera, „u 'spornom' terminu od 09:00 do 10:00 časova u okviru jutarnjeg programa su emitovane reklame u trajanju od tri minuta i 19 sekundi, što smatraju da je u skladu sa propisima, jer... RTCG ima pravo na šest minuta oglasnog prostora po satu“.

Na kraju emiter ističe da „Na početku programskog sadržaja nije emitovano obavještenje o postojanju plasmana proizvoda, niti obavještenje o sponzorima programa iz razloga što trenutno nemaju sponzora pomenutog programa, a plasman proizvoda je označen u terminu prije početka i na kraju sadržaja koji ima plasman proizvoda, a koji se odnosi na segment programa 'Ukusi jutra'".

Prilikom razmatranja da li je emitovanjem predmetnih sadržaja došlo do kršenja propisanih standarda o komercijalnim AVM komunikacijama, Agencija je posebno imala u vidu sljedeće:

- televizijsko oglašavanje je komercijalna audiovizuelna komunikacija koja podrazumijeva emitovanje bilo kojeg oblika obavještenja, uz određenu naknadu ili radi samopromovisanja, od strane pravnog ili fizičkog lica, a koje ima za cilj da predstavi i skrene pažnju na određeni proizvod, uslugu, uključujući nepokretnosti, prava, obaveze, odnosno da motiviše potrošače da koriste, odnosno kupe taj proizvod ili uslugu, uz finansijsku naknadu (član 8 tačka 14 Zakona);
- sponzorstvo je komercijalna audiovizuelna komunikacija koja podrazumijeva učesće fizičkog ili pravnog lica, koje se ne bavi djelatnošću pružanja AVM usluga, niti proizvodnjom audiovizuelnih radova, u finansiranju radijskih i/ili televizijskih programa, s ciljem da promovise svoje ime, zaštitni znak, ugled, aktivnosti, proizvode ili usluge (član 8 tačka 17 Zakona).
- plasman proizvoda je komercijalna audio-vizuelna komunikacija koja se sastoji od isticanja unutar programa (uključivanjem ili pominjanjem) nekog proizvoda, usluge ili njihovog trgovinskog znaka, uz određenu finansijsku ili sličnu naknadu (član 8 st. 18 Zakona).
- kada je program sponzorisan u cjelini ili djelimično, mora jasno biti označen imenom, logotipom i/ili drugim simbolom sponzora, kao što je upućivanje na njegov/e proizvod/e ili njegovu/njegove uslugu/usluge ili njegov prepoznatljivi znak na primjeren način za programe, na početku, tokom i/ili na kraju programa (član 95 st. 1 al) 4 Zakona i 58 st. 1 Pravilnika).
- gledaoci moraju biti jasno obaviješteni o postojanju plasmana proizvoda, tako što će biti primjereno označeni na početku i na kraju programa, kao i prilikom nastavljanja programa nakon prekida za oglase, kako ne bi došlo do zbunjivanja gledalaca (član 96 st. 5 al) 3 Zakona).
- sponzorisan program je program čije troškove ili dio troškova plaća sponzor u cilju promocije sopstvenog ili tuđeg proizvoda ili usluge, robne marke, imidža, aktivnosti i bilo kojeg drugog direktnog ili indirektnog komercijalnog interesa (član 4 st. 1 al) p Pravilnika).

Na osnovu informacija i navoda sadržanih u prigovoru i izjašnjenju emitera, kao i uvida u snimak emitovanog sadržaja, Agencija konstatuje sljedeće:

1. Emiter je dana je dana 13. januara 2019.g., u terminu od 06:59:55 do 11:05:49 sati (4 sata 5 minuta 54 sekunde) emitovao jutarnji program „Dobro jutro Crna Goro“.
2. Na početku programskog sadržaja nije emitovano obavještenje o postojanju plasmana proizvoda (PP), niti obavještenje o sponzorima programa.
U terminu od 09:00 do 10:00 sati emitovane su komercijalne AV komunikacije u ukupnom trajanju od 3 minuta 19 sekundi prema rasporedu kako slijedi:
 - U terminu od 09:25:18 do 09:26:22 sati (**1 minut 4 sekunde**) emitovana je komercijalna AV komunikacija za kozmetičke proizvode „Ziaja“. Nakon oglasne poruke u trajanju od 32 sekunde emitovan je telepromotivni sadržaj: „I u ovoj godini očekujte nove 'Ziaja' linije. A sada divan poklon za pripadnika jačeg pola, 225 – 108, to je naš broj telefona, pozovite nas, poklon će Vam uručiti distributer 'Ziaja' brenda“. Tokom cijelog trajanja promocije, u gornjem lijevom uglu ekrana, emitovana je grafička insertacija – Telepromocija.

U nastavku je emitovana redovna kulinarska rubrika „Ukusi jutra“ u okviru koje su emitovane komercijalne AV komunikacije prema sljedećem rasporedu:

 - U terminu od 09:27:53 do 09:28:25 sati (**32 sekunde**) emitovana je komercijalna AV komunikacija za trgovački lanac „Vol!“ (u donjem lijevom uglu emitovana je grafička

insertacija u trajanju od 10 sekundi i na punom ekranu pregled artikala iz ponude sa istaknutim cijenama u trajanju od 22 sekunde). Tokom cijelog trajanja promocije, u gornjem lijevom uglu ekrana, emitovana je grafička insertacija – Telepromocija.

- U terminu od 09:29:21 do 09:29:28 sati (**7 sekundi**) u donjem lijevom uglu emitovana je grafička insertacija za specijalizovanu prodavnicu namještaja i proizvoda za domaćinstvo „Sofa bed“. Tokom cijelog trajanja promocije, u gornjem lijevom uglu ekrana, emitovana je grafička insertacija – Telepromocija.

- U terminu od 09:30:14 do 09:30:45 sati (**31 sekund**) u donjem lijevom uglu emitovana je grafička insertacija za specijalizovanu prodavnicu namještaja i proizvoda za domaćinstvo „Sofa bed“ u trajanju od 5 sekundi, a nakon toga i tekst sljedeće sadržine: *„Sofa bed – generalni zastupnik brenda 'Fissler' za Crnu Goru dovodi vrhunski brend njemačkog posuđa i izuzetnog kvaliteta. Kuhinjsko posuđe 'Fissler' izuzetno je jako, izdržljivo i napravljeno u Njemačkoj po najvišim kulinarskim standardima u svijetu, pružajući odlične rezultate u kuvanju i tretiranju hrane. 'Fissler' – za još više zadovoljstva prilikom kuvanja!“. Tokom cijelog trajanja promocije, u gornjem lijevom uglu ekrana, emitovana je grafička insertacija – Telepromocija.*

- U terminu od 09:30:51 do 09:31:01 (**10 sekundi**) u donjem lijevom uglu emitovana je grafička insertacija za trgovački lanac „Voli“.

- U terminu od 09:31:18 do 09:31:38 (**20 sekundi**) u donjem lijevom uglu emitovana je grafička insertacija za specijalizovanu prodavnicu namještaja i proizvoda za domaćinstvo „Sofa bed“ u trajanju od 5 sekundi, a nakon toga i tekst: *„Serviraću ga u 'Asa' posudi koju možete kupiti u 'Sofa bed' radnji, kao i ostalo posuđe koje vidite u mojoj kuhinji“*. Tokom cijelog trajanja promocije, u gornjem lijevom uglu ekrana, emitovana je grafička insertacija – Telepromocija.

- Tokom cijelog trajanja jutarnjeg programa na stolu je stajao cvijetni aranžman cvjećare „Habitat“. U terminu od 09:37:50 do 09:38:25 sati (**35 sekundi**) emitovana je komercijalna AV komunikacija u vidu telepromocije sljedeće sadržine: *„Cvjećara 'Habitat', sinonim za neodoljive cvijetne ideje i kombinacije poklanja najbržoj gledateljki ili gledaocu ovaj predivni cvijetni aranžman. Cvjećara 'Habitat' je uvijek prava adresa ukoliko želite jedinstven buket i uz buket neki lijep poklon. Kao lider u ovoj oblasti cvjećara je prepoznata po profesionalnom pristupu i brizi o svakom detalju. Pronaći ćete ih u ulici Džordža Vašingtona, veoma su aktivni i na društvenim mrežama. Pozovite nas 225 – 108 i aranžman je Vaš“*. U toku emitovanja telepromotivnog sadržaja, u donjem lijevom uglu emitovana je grafička insertacija za butik „Story“ u trajanju od 8 sekundi. Tokom cijelog trajanja promocije, u gornjem lijevom uglu ekrana, emitovana je grafička insertacija – Telepromocija.

3. Emiter je emitovao komercijalne AV komunikacije u trajanju od 3 minuta i 19 sekundi čime nije prekoračio kvotu oglašavanja od 10% (šest minuta) po satu emitovanog programa, u skladu sa članom 92 stav 1 Zakona.
4. Uvažavajući navode iz izjašnjenja emitera da obavještenje o sponzorima programa nije emitovano jer *„...trenutno nemaju sponzora... programa...“* može se smatrati da emiter nije prekršio član 95 stav 1 al) 4 Zakona, a samim tim ni član 58 stav 1 Pravilnika, kojima je propisano da kada je program sponzorisan u cjelini ili djelimično, mora jasno biti označen imenom, logotipom i/ili drugim simbolom sponzora, kao što je upućivanje na njegov/e proizvod/e ili njegovu/njegove uslugu/usluge ili njegov prepoznatljiv znak na primjeren način za programe, na početku, tokom i/ili na kraju programa.
5. Može se smatrati da je emiter nije prekršio ni član 96 st. 5 al) 3 Zakona jer je plasman proizvoda označen u terminu prije početka i na kraju sadržaja koji je sadržao plasman proizvoda, a odnosio se na segment emitovanog programa „Ukusi jutra“.

Na osnovu navedenog, nesporno se može utvrditi da emiter nije prekršio čl. 95 st. 1 al) 4, čl. 96 st. 5. al) 3 Zakona o elektronskim medijima, čl. 58 st. 1 Pravilnika o komercijalnim audiovizuelnim komunikacijama i tačku 7.1 izdatog Odobrenja za emitovanje O-TV-J-01 od 25.01.2013. godine, kojim je propisano da je emiter odgovoran za sadržinu emitovanog programa.

Nakon sprovedenog postupka i uz uvažavanje svih relevantnih činjenica, direktor Agencije je, saglasno čl. 144 Zakona o upravnom postupku, donio odluku kao i dispozitivu ovog rješenja.

Ovo rješenje će se objaviti na veb sajtu Agencije za elektronske medije www.aemcg.org.

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

UPUTSTVO O PRAVNOM SREDSTVU

Protiv ovog rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana njegovog dostavljanja.

The image shows a circular official stamp of the Agency for Electronic Media (AEMCG) of Montenegro. The stamp contains the text "AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE" and "PODGORICA". Overlaid on the stamp is the word "DIREKTOR" and the name "Abaz Dizdrić". To the right of the stamp is a handwritten signature in blue ink.

Dostavljeno:

- Javno preduzeće „Radio Televizija Crne Gore“, generalni direktor
- Sektor za pravne i ekonomske poslove
- Arhiva